

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย

โดย

นายวรชัย วิจิณกุล

พฤษภาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควิชา / คณะ : ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาถึงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย เพื่อศึกษาถึงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของแต่ละบริษัท ผลการดำเนินงานในด้านฐานะทางการเงินของแต่ละบริษัท ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ งบการเงิน ซึ่งได้จากแหล่งข้อมูลของทางราชการคือ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ โดยทำการวิเคราะห์ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2536 ถึง 2540

การวิเคราะห์แหล่งที่ได้มาและใช้ไปของเงินทุนของบริษัทประกันชีวิต พบว่า แหล่งที่ได้มาของเงินทุนของบริษัทประกันชีวิต ส่วนใหญ่ได้มาจาก เบี้ยประกันภัยรับสุทธิเป็นอันดับ 1 รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ได้จากเงินกองทุน และอันดับที่ 3 คือ รายได้สุทธิจากการลงทุน ส่วนการวิเคราะห์แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนของบริษัทประกันชีวิต พบว่า มีการใช้เงินทุนในสินทรัพย์ลงทุนเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ในส่วนของการเปรียบเทียบสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนตามพระราชบัญญัติการประกันชีวิต พ.ศ. 2535 กับสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนของบริษัทประกันชีวิตแต่ละแห่งพบว่า ส่วนใหญ่มีการลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนตามพระราชบัญญัติการประกันชีวิต พ.ศ. 2535 ที่ได้กำหนดไว้ มีเพียงสินทรัพย์ลงทุนบางประเภทที่มีการลงทุนเกินข้อกำหนด เช่น การลงทุนในเงินฝาก สถาบันการเงินประเภทมีดอกเบ้ย ,การลงทุนในตัวสัญญาใช้เงิน-ตัวแลกเงิน และการลงทุนในหุ้น และหุ้นกู้-หุ้นกู้แปลงสภาพ

สำหรับการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัทประกันชีวิต โดยคำนวณหาอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทเฉลี่ย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2536-2540 เปรียบเทียบกับ อัตราส่วนทางการเงินมาตรฐานตามทฤษฎีระบบการเตือนภัยของธุรกิจประกันภัย โดยตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า บริษัทที่มีสภาพคล่องทางการเงินสูงจะมีหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยต่ำ และบริษัทที่มีความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยของบริษัทสูงจะมีหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยต่ำ ผลการวิเคราะห์พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ บริษัทที่มีสภาพคล่องทางการเงินสูง อาจมีหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยสูง และบริษัทที่มีความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยของบริษัทสูง อาจมีหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยสูง

ด้านผลการดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตแต่ละบริษัท จากการวิเคราะห์พบว่า บริษัท อเมริกัน อินเตอร์เนชันแนล แอสซัวร์รันส์ จำกัด, บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด และ บริษัท ประกันชีวิตศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มีผลการดำเนินงานโดยรวมเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น ด้านความสามารถในการขยายงานรับประกันภัยของบริษัท, ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์, และการจัดการเงินกองทุนของบริษัท ในส่วนของบริษัท ไทยสมุทรพาณิชย์ ประกันภัยจำกัด มีผลการดำเนินงานโดยรวมต่ำกว่าระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลายด้าน โดยเฉพาะในด้านความสามารถในการชำระหนี้ที่มีต่อผู้เอาประกันภัย ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เอาประกัน

จากการศึกษา สรุปได้ว่า ปัญหาของบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย คือ ปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท โดยเฉพาะหนี้สินระยะสั้น , ปัญหาด้านสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท และ ปัญหาด้านความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ทั้งนี้เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ รวมทั้งปัญหาจากการบริหารงานของบริษัทประกันชีวิตเอง จึงทำให้ผลประกอบการของบริษัทประกันชีวิตไม่เป็นที่พอใจนัก

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ ภาครัฐบาล ควรมีการส่งเสริม และเสริมสร้างบรรยากาศการแข่งขัน ในธุรกิจประกันชีวิต รวมทั้งการเผยแพร่ ความรู้ความเข้าใจ ในการประกันชีวิตที่ถูกต้อง กับประชาชนให้มากขึ้น ในส่วนของบริษัทเอง ควรมีการแก้ไข ปรับปรุง การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการปรับตัวต่อภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยเฉพาะในส่วนของ การลงทุน จะต้องพิจารณาถึง ความเสี่ยง อัตราผลตอบแทน การลดค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสม และการสำรองเงินสดเพื่อการเสี่ยงภัยให้เพียงพอต่อการชำระหนี้สินระยะสั้นของบริษัทและเพื่อให้เกิดสภาพคล่องที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัท